

d'aquest primer Congrés, que ha aplegat, durant dos dies, un grup d'historiadors i de persones interessades per la història local amb la intenció de donar a conèixer llurs investigacions i de debatre-les àmpliament. Així ho posaren de manifest en els parlaments de l'acte d'obertura els professors David Vivó, en representació de l'alcalde de la ciutat, i Narcís Soler, membre de la junta de govern de l'Institut d'Estudis Gironins.

Tot partint de la ponència marc, «Girona, clau de pas», el programa del Congrés s'estructurà en quatre ponències temàtiques, que s'obriren amb les conferències següents: «Girona, ciutat fluvial» (Anna Ribas, professora de la UdG), «Alimentació i cuina de Girona. Miscel·lània d'aculturacions i intercanvis» (Jaume Fàbrega, professor de la UAB), «Girona, de capital de drap a plaça forta» (Xavier Torres, professor de la UdG) i «Girona,

JORDI S. CARRERA

Assistents al I Congrés d'Història de Girona.

Repòs a la plaça

Volia parlar de les places, d'aquestes clapes que s'obren als encreuaments dels carrers perquè el caminant eixampli lluminosament la perspectiva escanyada pels edificis; d'aquests llocs on, assegut en un banc, un pot guarir-se de la solitud exposant-la a l'escalfor de la tarda i a la inexplicable sensació de retorn a la realitat que s'obté de la gent que passa. Però m'he encallat a mig dir, perquè de fet estava imaginant places que ja no existeixen, d'aquelles que, fa temps, quan les ciutats no eren només un laberint de passadissos amb portes, havien estat la prolongació de la sala de jocs, el pati comunitari dels veïns, i no pas el sostre aprofitat dels pàrquings, sense ombra, sense gronxadors, sense bancs, sense gent. A la plaça de la Constitució de Girona, concebuda per un geòmetra misantrop, l'espai devia resultar tan austere i presidari que van decidir dotar-lo d'algun element sentimental per mitjà de l'escultura d'una nena, per si de cas ningú més no trobava que aquell fos un lloc habitable; i bé, l'efecte és certament commovedor: enmig del no-res, el monument a una humanitat extingida. Així que el tema de les places se'm fon als dits abans de desplegar-lo, justament ara, que l'ombra d'un arbre hauria calmat el desfici d'haver vagat d'una frase a l'altra sense propòsit ni destí. Tinc penjada davant la taula on treballo, per poder-m'hi encantar en ocasions semblants, una fotografia antiga de Girona partida amb simetria per l'horitzontal del pont de Pedra: a dalt, la ciutat, els edificis revellits per damunt dels quals s'alcen, lleugerament emboirats per la llunyania, els campanars del Mercadal, Sant Feliu i la Catedral; a baix, l'areny, i entre còdols i fang, agenollades arran de la bassa d'aigües estantisses on l'Onyar acaba entollant-se -com si a aquesta altura ja no li quedés força sinó per escopir unes escorrialles de saliva-, grupets de dones atrafegades en la bugada, vivificant aquest paisatge somnolent i petri omplint-lo de converses i escuma. El xivari d'aquestes dones laborioses barrejat amb el xipolleig de la roba a l'aigua m'ha fet moltes vegades d'ancoratge quan l'escriptura de sobte se m'ha assecat i he quedat atrapada en la sonsònia d'unes poques frases escrites, igual que si mirés les brases d'un dèbil foc a punt de consumir-se. Amb una curiositat quasi descarada, un grup de dones del primer terme es giren obertament cap al fotògraf. Tenen el rostre nebulós, com el dels retrats dels morts, però la seva expressió és clara. «Què fas?, què mires?», pregunten. Res, buscava una plaça on veure gent abans de tomar-me a tancar a casa.

Eva Vázquez

economia de frontera» (Josep Oliver, professor de la UB). Els títols de la trentena de comunicacions presentades són ben il·lustratius de l'ampli abast temàtic; per esmentar-ne només alguns, recordem «Textos àrabs relatius a la ciutat de Girona» (Dolors Bramon), «Terrissa i terrissaires de Girona» (Narcís Soler), «La comunitat jueva de Girona...» (Silvia Planas), «La fundació de Girona en la historiografia humanística (Mariàngela Vilallonga - Daniel Ferrer) o «Aproximació al Corpus Epigràfic de Girona» (Brígida Nonó). El Congrés ha servit també per presentar el volum XLI dels *Annals de l'IEG* i els dos primers llibres corresponents a *Monografies Ciutat de Girona*, Col·lecció Patrimoni Cultural. Cal fer una valoració molt positiva d'aquesta trobada. Ha estat, sens dubte, una bona ocasió per fer balanç del nostre passat, tot revisant el present i, així mateix, acollint propostes per al futur. Hom n'espera la continuïtat, amb una periodicitat de tres anys i amb caràcter monogràfic.

Dolors Condom i Gratacós